

DUNÁNTÚLI HIRLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP

MEGJELENIK HETENKINT KÉTSZER: VASÁRNAP ÉS CSÜTÖRTÖKÖN.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.

Felolvas szerkesztő:

ÁRVAY SÁNDOR.

Kiadótulajdonos: Győrágyházmegye könyvnyomdája.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Káptalan-domb 18-ik szám.

A győri kath. autonomia.

Egyszer már megírtuk ezen a helyen, hogy a győri kath. autonomia a legszerencsétlenebb egyesület.

Más egyesületnek élére oly vezetőt állítanak, a ki szívvel-lélekkel az egyesület célját szolgálja.

Baky István, a győri kath. iskolai autonomia elnöke nem igen szeretheti a kath. iskolákat.

A miniszter már kétszer megintette az autonómiát az ujjvárosi iskola miatt. A város tulzó liberálisai már a jövő közgyűlésen rá is törnek a kath. iskolákra — és Baky István elnök ur mindezt tétlenül nézi.

A választmányi üléseken minden egyébbel foglalkoznak, csak azzal nem, a mi az autonomia életébe vág.

Már ebben a hónapban meg kellene lenni az új tisztviselők választásának, a revideált alapszabályok szerint — és még az új alapszabályokról semmit sem tud a győri kath. közönség!

Ki ennek az oka, ha nem Baky István autonómiai elnök?

Az ujjvárosi iskola ügye is már rendben lehetne. Győrvárosa nem zárkózik el, ha tanügyi dologról van szó.

De tárgyaltak-e már érdemlegesen a várossal?

Nem.

És ki ennek az oka?

Ki más, mint Baky István, autonómiai elnök.

Hisz ha ő komolyan akarná a dolgot — az alapszabályok már régen készen lehetnének; — az ujjvárosi iskola ügye is már dűlőre juthatott volna. —

De ő azt hiszi, hogy jobb így, mert rövidebb idő alatt beűt az államosítás.

Midőn Győrváros katolikusai látják az autonomia vezetőjének nemtörődomségét (a legenyhébben neveztük), ők sem szívesen adakoznak az autonomia javára. Innét van az önkéntes adományok folytonos csökkenése. Ne is csodálkozzék rajta senki.

Baky elnöksége alatt annyira jutottunk, hogy a csütörtöki városi közgyűlésen nyíltan meg fogják támadni iskoláinkat.

Az államosítástól egyáltalán nem fé-

lünk. Wlassics a győri liberális klikk szép szeméért nem fog 500 ezer frtot költeni iskolai épületekre városunkban; mert, hogy a felekezetek sajátjukat át nem engedik, az kétségen kívül áll.

A város által esetleg felajánlandó 30.000 frttal a kormány nem fog megelégedni.

Valamennyi iskolának községi tétel sem bírja ki a város.

A Zechmeister-kultusz korában ugyis már annyira belemásztunk az adósságba, hogy utolsó garasunk is odarí.

Hanem az ujjvárosi iskolánál lehet baj. A miniszter törvényadta jogánál fogva reáparancsolhat a városra, hogy Ujjvárosban községi iskolát állítson, ha a kath. autonomia nem mozog.

Felhívjuk a katolikus autonomia választmányi tagjait, hívassanak össze az elnökkel választmányi ülést és állapítsák meg a legsürgősebb teendőket. Baky István talán még sem fog egészen elzárkózni. Ellenkező esetben köteles lemondani.

A „DUNÁNTÚLI HIRLAP TÁRCZÁJA.”

Szent Márton püspök a világtörténetben.

15 százados jubileuma alkalmából a győr-szt.-mártoni kath. kör nov. 28-iki estélyén felolvasta:

Szentilmrey Márton.

(Vége.)

Életének ezen második felében lép sz. Márton másodsor vonatkozásba a világtörténettel. Mondottam róla, hogy hittérítő is volt. Azon kor, midőn sz. Benedek fiai, — ki 100 évvel élt Márton után — megindultak, hogy az említett új népeket Krisztus szelid igájának megnyerjék és megtérítsék, ezen kor sz. Márton életében kezdett hajnalodni. Az egyház- és világtörténetnek egyik legszebb és legdicsebb korszaka. Minő munka volt ez, és mily eredményekkel járt! A mai misszionárius, ha nehéz munkára vállalkozik is először, nem megy oly tulaéatosan vad vidékekre és népekhez, másodsor fölhaesnáthatja a mai tudomány és közlekedés összes

vivmányait és eszközeit, gőshajót, vasutat, telegráfot; harmadsor saját országának diplomatiája is úgy a hogy védi és támogatja. De hogyan volt ez a 4-ik—5-ik században. Lásunk néhány példát Angol-Francia-Német-országból.

Az angol-szászokról azt mondja Lingard történetirő, hogy a népvándorlás legvadabb törzse voltak, kapzsiság és érzéki gyönyörök minden szelidebb érzést elfojtottak bennök. Az embervásárokon nem idegeneket, hanem saját övéiket és gyermekeiket adták el. Csak egy bűn volt náluk, a gyávaság; csak egy erény, a vitészség. Isteneiket ember-áldozatokkal engedelték, ellenségeik koponyáiból itták a sört... Ily nép közé mentek a szerzetes hittérítők, ezek már benczék voltak. És mily eredményrel? Alig száz év múlva az angol-szászok oltárain nem párolog többé embervér, hanem bárdok és hegedűsök ker. szűzséget dicsegtik. Hengist kalóz és martalóc nemzetségében az ötödik nemzedéktől kezdve kilencz király és királyné leteszi ko-

ronáját és szerzetes lesz, holtuk után az Ur oltára alatt akarnak pihenni.

A frankok, a mai francziák ősei, még megtérésük után sem váltak valami példás emberek. A vad sikamber asután sem hagyott föl rokonainak gyilkolásával vagy az aquitán városok pusztításával. Fejedelmek asután is vagdosták családtagjaik nyakát, vagy veszték el magok egy előkelő ágyasnak törétől, előkelő főurak asután is kötözték királynéjukat vad lónak farkához. Ilyenek voltak megtérésük után; milyenek lehettek aselőtt? Ilyenek voltak az ő nagyjai; milyen lehetett a nép? Oly vérsomjas kegyetlenség, oly hihetlen romlottság, bujálkodás, többnejűség, félpogány babonával vegyűvelakott bennök, hogy, ha történetüket olvassuk, azt kell hiúnunk, a kereszténység föl-vételével nem hagytak föl egyetlen pogány bűnnel, s nem vettek föl egyetlen ker. erényt.

És milyenek voltak ez ország természeti viszonyai? Egész Franciaország, Belgium, Schweitz óriási őserdőkkel borított terület volt, hová még ember alig tette lábát. A hogyokról

Dittrich Béla

Kazinczy-utczá 9. sz.
ajánlja éppen

most érkezett rum, thea, és thea-süteményeit.